

Rapport

efter kvalitetsgranskning av
Rätten till utbildning i Vårboskolan i Burlövs kommun

Innehåll

Inledning

Bakgrundsuppgifter om Vårboskolan

Resultat

Syfte och frågeställningar

Metod och material

Referenslista

Inledning

Skolinspektionen genomför under läsåret 2012–2013 en kvalitetsgranskning av *Rätten till utbildning - Grundskolans arbete för att främja närvaro och motverka frånvaro så att elever fullgör sin utbildning*. Granskningen omfattar grundskolans årskurser 6–9. Det övergripande syftet med granskningen är att bidra till att skolor och huvudmän i större utsträckning vidtar ändamålsenliga åtgärder för att elever ska fullfölja sin utbildning och därmed att barns rätt till utbildning bättre tillgodoses. Granskningen vid Vårboskolan i Burlövs kommun ingår i detta projekt.

Vårboskolan besöktes den 30 och 31 januari 2013. Ansvariga inspektörer har undervisningsråd Lennart Hansson samt utredarna Josefin Roos Wallin och Per-Joel Jarlunger varit. I denna rapport redovisar inspektörerna sina iakttagelser, analyser och bedömningar. Förutom en redogörelse av kvalitetsgranskningens resultat ges även en kort beskrivning av granskningens syfte, frågeställningar och genomförande.

Kvalitetsgranskningen av rätten till utbildning omfattar cirka 20 skolor och huvudmän.

När kvalitetsgranskningen är avslutad i sin helhet redovisas de samlade resultaten i en övergripande kvalitetsgranskningsrapport. För de skolor och huvudmän som ingått i granskningen ger rapporten en referensram och en möjlighet till jämförelse med förhållanden på andra skolor och huvudmän. Det enskilda beslutet kan därmed sättas in i ett större sammanhang.

Bakgrundsuppgifter om Vårboskolan

Vårboskolan är från och med höstterminen 2012 en grundskola för årskurserna 7-9 som ligger i centrala Arlöv.

På skolområdet ligger även den Kommunala musikskolan och kommunens AV-central, som servar hela kommunen inom sina verksamhetsområden. Eleverna kommer från tre F-6- skolor i kommunen, Svenshögskolan, Humlemadskolan och Tågarpskolan. Vårboskolan har i dag knappt 300 elever och 45 personal. Skolan är partnerskola för lärarutbildningen. Verksamheten leds av en rektor och en biträdande rektor. Skolan är organiserad i tre arbetslag, ett för vardera årskurserna 7 – 9. Skolans elevhälsoteam utgörs av skolsköterska, kurator, socialpedagog, specialpedagog, studie- och yrkesvägledare, biträdande rektor och rektor. Skolan har även tillgång till två skolpsykologer som är placerade i kommunens centrala elevhälsoteam. Skolpsykolog deltar i skolans elevhälsoteammöte en gång i månaden och är tillgänglig för konsultation för arbetslagen två gånger per termin. Skolsköterskan och kuratorn delas med en grannskola, men har sin huvudsakliga del av sina tjänster på Vårboskolan. Skolans måluppfyllelse är låg. Läsåret 2011/2012 uppnådde 52 procent av eleverna i årskurs 9 kunskapskraven i alla ämnen (genomsnittet för riket är 77,4 procent). Det genomsnittliga meritvärdet var 197,5 poäng för flickorna och 158 poäng för pojkarna.

Skolan har redovisat sin frånvarosituation för de senaste två månaderna avseende elever med ogiltig frånvaro. Det finns ett mindre antal elever med omfattande sammanhängande ogiltig frånvaro, en till två veckor eller mer. Skolan redovisar även ett stort antal, 41 elever, med ogiltig ströfrånvaro, 2-4 lektioner per vecka eller mer. I denna redovisning har skolan tagit med frånvaro som skolan bedömt som ogiltig trots att vårdnadshavarna sjukanmält sitt barn. Av intervjuerna framgår att ströfrånvaron sannolikt är större än ovanstående redovisning.

Resultat

Att främja närvaro

*Skollagen*¹ anger att utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. För eleverna ska det finnas personal inom elevhälsan som arbetar förebyggande och hälsofrämjande och stödjer elevernas utveckling mot målen. Enligt *Skolverkets allmänna råd*² innebär främjande insatser att skolan arbetar övergripande och förebyggande för att öka elevernas närvaro

¹ Skollagen (2010:800)

² Skolverket (2012). *Skolverkets allmänna råd. Arbetet med att främja närvaro och att uppmärksamma, utreda och åtgärda frånvaro i skolan.*

och minimera frånvaro i utbildningen. *Forskning och beprövad erfarenhet*³ pekar på att elevernas arbetsmiljö har betydelse för att motverka att frånvaro uppstår. För barn och ungdomar som lever i utsatta situationer är skolans arbete för att främja närvaro av stor betydelse.

Inom bedömningsområdet granskas skolans arbete med att organisationen, lärandemiljön samt den sociala och fysiska miljön ska stödja närvaro. Granskningen omfattar också elevernas delaktighet i arbetet. Vidare granskas elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete med att stödja elevernas närvaro.

Skolans främjande och förebyggande arbete

På Vårboskolan görs ett antal insatser som bidrar till att främja närvaron och motverka elevers frånvaro. Skolan är i färd med att ta fram en handlingsplan för att främja närvaron. I denna tydliggörs att mentor ska kontakta hemmet under dagen, så snart som möjligt, om frånvaro inte anmälts. Skolan tar kontakt via telefon, mail eller sms. Mentorn går igenom närvaron tillsammans med eleven varje vecka och kontakter hemmet vid behov. Skolan använder sig av ett digitalt frånvarosystem. Burlövs kommun håller på att installera en sms-modul som innebär att ett automatiskt sms kommer att skickas till vårdnadshavarna direkt när frånvaro registreras.

Rektorn menar att frånvarosystemet inte fungerade under en längre tid, och även om systemet förbättrats, är inte skolan i hamn vad det gäller att se hela frånvarosituationen. Varje lärare kommer att få en egen bärbar dator, vilket kommer att kunna förbättra frånvaroregistreringen. Intervjuerna med lärarna visar att alla lärare inte för in frånvaron i det digitala frånvarosystemet. Intervjuade elever beskriver också att det inte är ovanligt att elever som blir registrerade som närvarande lämnar lektionen för att exempelvis hämta material men återkommer sedan inte förrän i slutet av lektionen.

Intervjuerna visar att såväl elever, lärare som rektorn anser att det i nuläget överlag saknas en vi-känsla på skolan. Skolan har, förutom den omfattande frånvaron, även problem med bristande trygghet och studiero. Under innevarande termin har det förekommit en rökbomb och smällare i korridorer som skapat stor olust och otrygghet hos elever och lärare. Eleverna beskriver också en skola med begränsad tillgång till datorer, föräldrade läroböcker eller avsaknad av läroböcker i vissa ämnen samt klotter i korridorer och salar. Intervjuade

³ Se referenslista

elever menar också att en del lektioner upplevs som ointressanta vilket medför att elever uteblir från dessa lektionstillfällen.

Rektorn, som är nytilträd sedan höstterminen 2012, har tillsammans med skolans utvecklingsgrupp, gett förslag på vilka förändringar som behövs för att skapa en bättre situation på skolan som även främjar närvaro och motverkar frånvaro. Ett kafé som idag ligger i källarplanet i fritidsgårdens lokaler ska flyttas till en mer central plats på första våningen i ett stort klassrum. Tanken är att ett mer centralt placerat kafé ska utgöra en mötesplats för lärare och elever. Skolan har redan inrättat ett aktivitetsrum med biljardbord. Skolans bibliotek ska flyttas till första våningen för att utgöra skolans hjärta. Rektorn har också beslutat att införa så kallade hemklassrum där merparten av klassernas lektioner ska genomföras i syfte att minska förflyttningarna mellan olika salar.

Lärarna har nyligen samtalat i arbetslagen om vilka förändringar som måste göras för att förbättra vi-känslan på skolan och därigenom främja motivationen. Lärarna talar om skoltröjor och idrottstävlingar mot andra skolor, och berättar även om en musikal som sattes upp förra våren där bland annat elever med hög frånvaro kände sig motiverade och deltog. Elever har föreslagit att sätta upp en revy även innevarande läsår, men lärarna menar att tiden saknas för ett sådant projekt. Elever uppger också att de känner besvikelse över att elevförslag inte får gehör.

Skolan är inne i en organisationsförändring efter ett politiskt beslut i kommunen om att skapa en plattare organisation. Funktionen biträdande rektor ska tas bort och varje arbetslag ska ha en arbetslagsledare. Varje arbetslagsledare ska genomgå en ettårig utbildning och rektorn kommer att delegera vissa arbetsuppgifter till dessa.

Rektorn är inte helt nöjd med alla klassers scheman. Ambitionen är att ta bort håltimmar men schemana var redan lagda innan rektorn kom till skolan. En del av eleverna som intervjuas tycker att deras scheman inte är bra, med håltimmar och kort förflyttningstid till idrott och hälsa-lektioner. Dessutom berättar elever om obligatoriska så kallade studiestödspass två gånger i veckan som i huvudsak innebär att eleverna läser läxor. Studiestödstiden känns inte så motiverande för alla elever.

Skolans elevhälsopersonal uppger att deras förebyggande och hälsofrämjande i nuläget till stor del överskuggas av de akutinsatser som behöver göras på grund av oroligheter och olika incidenter. Samverkan med övrig personal anser

de överlag fungerar väl. Dock menar elevhälsans personal att det saknas tid i arbetslagen för att diskutera igenom åtgärder och att situationen i nuläget har varit belastande för personalen vilket medfört bristande engagemang och ork. Elevhälsans kurator arbetar med tjejgrupper och elevhälsans socialpedagog bistår med inslussning och frukost för elever på morgnarna, och har motivationssamtal med elever med frånvaro.

En del av eleverna anser att skolans lärare inte alltid har energi att ge utmaningar och ha höga förväntningar på de elever som kommit längre i sin kunskapsutveckling. De menar att skolan till stor del fokuserar på att se till att elever inte får underkänt betyg. Att individanpassa undervisningen efter varje elevs behov och förutsättningar tycker de kan bli bättre. Resultatet blir att ett flertal elever emellanåt finner vissa lektioner ointressanta. Rektorn menar att det stämmer att en del lärare har svårigheter med att förändra sitt arbetssätt så att alla elever får undervisning som är anpassad till sin förmåga.

Rektorn uppger att det finns en relativt hög andel lärare som inte har avslutat sin lärarutbildning, och att det finns några vikarier på skolan på grund av sjuk-skrivningar. Vad gäller behörigheten har rektorn sett över situationen och kompetensutveckling kommer att erbjudas för att alla lärare ska fullfölja sina utbildningar.

Inför beslut om att bevilja längre ledighet gör rektorn en samlad bedömning av elevens situation. Rektorn beviljar inte ledighet för semesterresa för en elev där skolan bedömer att det finns risk för eleven att inte nå kunskapskraven. Rektorn menar dock att det har inträffat att föräldrar inte följt rektors beslut.

Elevernas mentorer tar på mentorstiden upp elevernas närvaro varje vecka och eleverna får med sig en dokumentation som ska skrivas på av vårdnadshavarna. Även om skolan har såväl klassråd som elevråd uppger eleverna att möjligheterna till elevinflytande varierar mellan lärare och ämnen. Eleverna är involverade i skolans arbete mot diskriminering och kränkande behandling. Elevintervjuerna visar däremot att arbetet med att få eleverna engagerade i arbetet med att främja närvaro kan utvecklas. Eleverna uppger att det är sällan som diskussioner på klassråd och elevråd berör denna fråga.

Skolinspektionens bedömning

Enligt Skolverkets allmänna råd för arbetet med att främja närvaro och att uppmärksamma, utreda och åtgärda frånvaro i skolan innebär de främjande

insatserna att arbeta övergripande och förebyggande för att öka elevernas närvaro och därmed minimera frånvaron i utbildningen. Insatserna behöver omfatta alla elever. En god lärandemiljö, med undervisning som anpassas till den enskilde elevens behov främjar motivationen att delta i utbildningen. Vidare ingår i rektorns arbete med att främja närvaro att skapa ett gott arbetsklimat, som präglas av trygghet och studiero.

Rektor, lärare och elevhälsans personal på Vårboskolan gör olika insatser för att främja närvaron. Vårboskolans arbetsmiljö stödjer dock inte elevernas närvaro i skolan och skolan bedriver inte fullt ut ett aktivt och systematiskt arbete för att skapa en trygg miljö. Det finns en god samverkan mellan elevhälsans personal och övriga personalgrupper och elevhälsan utgör ett stöd i arbetet med att främja närvaron även om det förebyggande elevhälsoarbetet kan utvecklas.

Vårboskolan behöver se till att bedriva ett mer systematiskt arbete för att främja elevernas närvaro och motverka frånvaro genom att skapa en trygg miljö. I detta arbete behöver eleverna inkluderas och engageras i större utsträckning. Elevernas delaktighet i skolans främjande arbete vad gäller arbetsmiljö och lärandemiljö kan utvecklas. Skolan behöver också skapa tydliga och gemensamma rutiner för kontinuerlig frånvarohantering som följs av alla och som gör det möjligt att skolan får en samlad bild av elevernas frånvaro.

Att uppmärksamma, utreda och åtgärda frånvaro

*Skollagen*⁴ anger att rektorn ska se till att utreda orsaken till frånvaro för elever med hög frånvaro. Rektorn ska vidare vid behov sätta in åtgärder med utgångspunkt i den genomförda utredningen samt följa upp de åtgärder som vidtagits. Enligt *Skolverkets allmänna råd*⁵ syftar utredningen till att ge en bild av orsaken till frånvaron. Lärarna bör framför allt fokusera på skolrelaterade orsaker till frånvaron, men också uppmärksamma andra orsaker. Elevhälsans utredning kan omfatta såväl skolrelaterade som andra orsaker. *Forskning och beprövad erfarenhet*⁶ pekar på att en elevs frånvaro kan bero på faktorer som är kopplade såväl till skolan som utanför skolan. För att kunna utreda och hitta fungerande lösningar för elever med hög frånvaro och komplex problematik måste det finnas en organisation för samverkan mellan skola, socialtjänst och barn- och ungdomspsykiatri. Samverkan med eleven och elevens vårdnadshavare är också av stor betydelse.

⁴ Skollag (2010:800)

⁵ Skolverket (2012). *Skolverkets allmänna råd. Arbetet med att främja närvaro och att uppmärksamma, utreda och åtgärda frånvaro i skolan.*

⁶ Se referenslista

Inom bedömningsområdet granskas kvaliteten i det utredande och åtgärdande arbetet samt resultaten av insatta åtgärder på individnivå. Granskningen omfattar även skolans samverkan med elever och vårdnadshavare. Vidare granskas samarbetet mellan elevhälsans personal och lärarna samt om det finns en fungerande samverkan mellan elevhälsa, socialtjänst och hälso- och sjukvård.

Skolans utredande och åtgärdande arbete

När det gäller elever som har omfattande frånvaro gör skolan en individuell bedömning av vad som behöver göras. Skolan har redovisat en lista på vilka åtgärder som kan vidtas. En anmälan till kommunens IFO (individ- och familjeomsorg) görs i flertalet av fallen där elever har hög frånvaro. I den redovisade listan av åtgärder anges samtal med kurator, skolsköterska, studie- och yrkesvägledare, socialpedagog och mentor. En annan åtgärd som är vanlig är frukost med efterföljande så kallad inslussning till första lektionen av socialpedagogen. En pedagogisk utredning genomförs av undervisande lärare i arbetslaget. Vid behov remitteras eleven till skolpsykolog för vidare utredning. Emellanåt vidtas även åtgärder i samverkan med socialförvaltningens fältassistenter som ofta befinner sig på skolan. Om orsakerna till frånvaron i första hand är skolrelaterade ges extra stöd i skolämnen av pedagog eller specialpedagog på lektionstid eller utanför ordinarie schema.

I en del av de åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av för elever med hög frånvaro anges ett antal konkreta åtgärder som skolan avser vidta för att komma till rätta med frånvaron. Som exempel kan nämnas att en elev som inte varit närvarande på idrott och hälsa-lektionen får möjlighet till ombyte i ett eget omklädningsrum. Elevhälsans personal uppger att skolan generellt blivit bättre på att göra tätare uppföljningar av åtgärdsprogrammen och att ompröva vidtagna åtgärder om de visat sig inte ge önskvärt resultat.

Det finns några elever vid skolan som har i det närmast total frånvaro. I dessa individärenden vidtar socialtjänst och barn- och ungdomspsykiatri de huvudsakliga åtgärderna. En del elever har fått särskild undervisning i hemmet.

Elevhälsan har försökt att se om det finns något mönster i ströfrånvaron men kan inte säga att de ser något enhetligt mönster. En del elever uteblir från ämnet idrott och hälsa, och de bedömer även att elever i något fall uteblir på grund av läraren i ett ämne. Som tidigare nämnts har elevhälsans insatser under den senaste tiden inskränkt sig till att i stor utsträckning handla om att reagera på akuta händelser. Intervjun visar att elevhälsan i större utsträckning skulle vilja ha ett större fokus på mer förebyggande insatser. Skolan har tre och en halv specialpedagogtjänst men endast en specialpedagog ingår i elevhälsan.

I huvudsak arbetar specialpedagogerna med enskilda elever i behov av särskilt stöd, och mer sparsamt med handledning och konsultation till övriga pedagoger.

Lärarna pratar med eleverna vid mentorsträffar två gånger i veckan. Lappar som beskriver frånvaron klistras in i elevernas loggböcker som föräldrarna ska signera. Sen ankomst är vanlig, speciellt på första lektionen. Lärarna noterar frånvaron med antal minuter och detta ska skrivas in i det digitala frånvarosystemet. Frånvaron diskuteras på arbetslagsmöten och åtgärder beslutas där. Om något är anmärkningsvärt anmäls detta till elevhälsoteamet. Elevfrånvaron går igenom på elevhälsoteammötet varje månad. Vid 20 procents frånvaro över en sexveckorsperiod utreds ärendet vidare oavsett om frånvaron är giltig eller ogiltig.

Samverkan med socialtjänst och BUP har blivit betydligt bättre menar elevhälsans personal. Nätverksgrupper har gjort att informationen och dialogen mellan myndigheterna blivit bättre. Elevhälsan, socialtjänsten och kommunens fritidsavdelning har de senaste åren även haft en gemensam arbetsgrupp kallad GEMBA (Gemensamma barn) i syfte att hitta gemensamma arbetssätt kring elever med stor problematik. Socialsekreterare närvarar vid elevhälsoteammöten en gång i månaden. Skolan har även en god samverkan med polis. Orosanmälan till socialtjänsten görs av skolans socialpedagog eller kurator. Samverkan mellan rektorn, elevhälsan och övrig personal förefaller god.

Vårboskolans rektor menar att det inte finns någon klar gräns när en anmälan ska ske till huvudmannen om en elev har omfattande frånvaro. I den plan som skolan utarbetat anges endast att anmälan ska göras till huvudmannen när frånvaron är hög utan närmare precisering. Däremot anges att skolan ska utreda ärendet om en elev har 20 procents frånvaro under en sexveckorsperiod, samt att anmälan till IFO ska göras om inte skolans insatser gett önskad effekt.

Vårboskolan har en allvarlig situation med en relativt hög andel elever med omfattande frånvaro och en stor andel elever med ströfrånvaro. Dessutom finns det elever som registreras som närvarande men till stor del uteblir från vissa lektioner.

Skolinspektionens bedömning

Enligt Skolverkets allmänna råd för arbete med att främja närvaro och att uppmärksamma, utreda och åtgärda frånvaro i skolan, är en god samverkan med andra samhällsfunktioner och extern kompetens många gånger en förutsättning för ett framgångsrikt arbete för elever med omfattande frånvaro. Ett ge-

mensamt ansvar är extra viktigt i relation till barn och unga som är utsatta eller riskerar att hamna i en utsatt situation.

Vårboskolan har god samverkan med övriga samhällsfunktioner och extern kompetens i kommunen.

Vårboskolans behöver dock utveckla sina rutiner för att utreda, åtgärda och följa upp elevernas närvaro. Det behöver finnas en tydlighet när rektor ska anmäla till huvudmannen om en elev har omfattande frånvaro. Likaledes måste frånvarorapporteringssystemet fungera fullt ut för att skola och kommun ska få en samlad bild av frånvaron.

Skolans elevhälsa behöver i större utsträckning verka förebyggande i arbetet med att främja närvaro och motverka frånvaro samt i skolans utredande och åtgärdande arbete genom exempelvis kartläggning samt handledning och konsultation till övrig personal.

Att följa upp kvaliteten i arbetet med att främja närvaro och åtgärda frånvaro

*Skollagen*⁷ anger att rektorn systematiskt och kontinuerligt ska planera, följa upp och utveckla utbildningen med inriktningen mot de mål som finns för utbildningen. Enligt *Skolverkets allmänna råd*⁸ bör skolans analys av frånvaron utgöra underlag för rektorns kvalitetsarbete. *Forskning och beprövad erfarenhet*⁹ pekar på att ett systematiskt arbete med insamling av frånvarostatistik, analys och åtgärder för tidig upptäckt av elevers frånvaro har betydelse för att öka närvaron.

Inom bedömningsområdet granskas skolans kvalitetsarbete med fokus på att främja närvaro och åtgärda frånvaro. Granskningen omfattar skolans uppföljning av frånvaro, analyser och utvecklingsbehov.

Skolans kvalitetsarbete

Arbetet med att främja närvaro och motverka frånvaro ingår inte som en naturlig del i Vårboskolans systematiska kvalitetsarbete. Någon sammanställning och uppföljning på övergripande nivå av frånvaron görs inte. Skolan gör utvärderingar och uppföljningar på andra nivåer, framförallt sker uppföljningen på individnivå genom individuella utvecklingsplaner, åtgärdsprogram och

⁷ Skollag (2010:800)

⁸ Skolverket (2012). *Skolverkets allmänna råd. Arbetet med att främja närvaro och att uppmärksamma, utreda och åtgärda frånvaro i skolan.*

⁹ Se referenslista

elevhälsoteammöten. Även åtgärdsprogrammen följs upp. Utvärderingar i form av enkäter till elever och vårdnadshavare görs årligen. Av intervjun med lärarna framgår att frånvaron belyses och diskuteras på arbetslagsnivå men att frågan ännu inte har lyfts till en skolövergripande nivå för någon djupare analys. Att skolan saknar en fullständig bild av frånvarosituationen innebär också att det blir svårt att gemensamt utvärdera och analysera vilka åtgärder som skolan ska vidta för en ökad närvaro.

Elevhälsans arbete utvärderas två gånger om året. Slutsatserna av dessa utvärderingar är att skolan i större utsträckning vill ha en mer förebyggande elevhälsa. Den oroliga situationen med ett antal akuta händelser som måste bearbetas har tagit tid från detta arbete. Elevhälsans tid har gått i anspråk till samverkan med socialtjänst och polis i individärenden.

Skolinspektionens bedömning

Enligt Skolverkets allmänna råd¹⁰ är det viktigt att skolan har en samlad bild av frånvaron för att kunna göra en analys av skolans arbete med frånvaro. Skolinspektionen bedömer att arbetet med att främja närvaro och motverka frånvaro behöver ingå i skolans systematiska kvalitetsarbete. Skolan behöver sammanställa och följa upp elevernas frånvaro på övergripande nivå. Personal, rektor och elever behöver därefter utifrån den samlade bilden av frånvarosituationen gemensamt analysera orsakerna till olika typer av frånvaro och utifrån denna analys besluta sig för vilka främjande åtgärder som skolan avser att vidta för att alla elevers rätt till utbildning ska kunna tillgodoses.

Syfte och frågeställningar

Det övergripande syftet med granskningen är att bidra till att skolor och huvudmän i större utsträckning vidtar ändamålsenliga åtgärder för att elever ska fullfölja sin utbildning och därmed att barns rätt till utbildning bättre tillgodoses. Därtill kan granskningen bidra till att tydliggöra olika kvaliteter i arbetet med att elever ska fullfölja sin utbildning. För de huvudmän och skolor som granskas förväntas granskningen mer omedelbart leda till att:

- Huvudmannen uppmärksammas på det ansvar den har för att säkerställa alla elevers rätt till utbildning.

¹⁰ Skolverket (2012). *Skolverkets allmänna råd. Arbetet med att främja närvaro och att uppmärksamma, utreda och åtgärda frånvaro i skolan*

- Skolans arbete med att främja närvaro och åtgärda frånvaro förbättras.

Granskningen omfattar grundskolans årskurser 6–9 och utgår från följande frågeställning:

Genomförs utredningar och vidtas tidiga åtgärder av sådan kvalitet att eleverna kan genomföra sin utbildning?

Fokus i granskningen är huvudmannens och skolans främjande, utredande och åtgärdande arbete.

Metod och material

För att få en så god bild som möjligt av hur skolan arbetar med granskningens frågeställningar har intervjuer genomförts på såväl skol- som huvudmannanivå. Då projektets frågeställningar innebär att komplexa frågor ska besvaras har intervjuer valts som central informationskälla. Utöver intervjuer har granskningen utgått från dokument.

Intervjuer har genomförts med företrädare för kommunen, huvudmän för fristående skolor, rektorer, elevhälsopersonal, lärare och elever. Intervjuer med elever har huvudsakligen gett information om skolans främjande och förebyggande arbete. Övriga intervjuer har utöver dessa områden gett information om skolans utredande och åtgärdande arbete samt kvalitetsarbetet.

Inför granskningsbesöken har dokument samlats in från både skolor och huvudmän. Insamlade dokument, bl.a. åtgärdsprogram samt kommunens och skolornas redogörelser för arbetet med elever med hög frånvaro, har gett information till granskningen. Dokumenten har även utgjort underlag för fördjupande frågor vid intervjuerna.

Referenslista

Urval av centrala referenser

Fostvedt U., Nilsson Å och Pettersson A. (2011). *Gr Dropouts, kartläggningsrapport* http://grdropouts.se/sites/default/files/kartlaggningsrapport_DO.pdf

Jönsson, Annelis (1990). *Skolk – en forskningsresumé*. Skolöverstyrelsen. Metarapport nummer 1.

Skolinspektionen (2009). *Varannan i mål*. Rapport 2009:1.

Skolinspektionen (2011). *Skolpliktsbevakning 40–2010:268*.

Skollagen (2012:800). 2 kap. Huvudmän och ansvarsfördelning, 3 kap. Barns och elevers utveckling mot målen, 4 kap. Kvalitet och inflytande, 5 kap. Trygghet och studiero 7 kap. Skolplikt och rätt till utbildning.

Skolverket (2012). Skolverkets allmänna råd. Arbetet med att främja närvaro och att uppmärksamma, utreda och åtgärda frånvaro i skolan.

Skolverket (2008). Rätten till utbildning. Om elever som inte går i skolan. Rapport 309.

Skolverket (2010). Skolfrånvaro och vägen tillbaka. Långvarig ogiltig frånvaro i grundskolan ur elevens, skolans och förvaltningens perspektiv. Rapport 341.

Statens offentliga utredningar 2010:64 (2010). Se de tidiga tecknen—forskare reflekterar över sju berättelser från förskola och skola. Delbetänkande av Utredningen om översyn av skolans arbete med utsatta barn.

Sveriges kommuner och landsting (2012). Barnen i fokus. Exempel på förutsättningar för ett framgångsrikt stöd till barn och unga.